

Toetsingsadvies over de
inhoud van het milieu-effectrapport
golfbaan "De Witdonk" (Meijel/Roggel)

7 december 1990

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Golfbaan "de Witdonk" /
[Commissie voor de Milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de
Milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-168-7
SISO 614.62 UDC [504.064.2:796.352(492*5768)+(492*6088)]
Trefw. milieu-effectrapportering ; Meijel/Roggel / golfbanen ; Meijel/-
Roggel.

Aan de Gemeenteraad van Meijel
Postbus 4
5768 ZG MEIJEL

Aan de Gemeenteraad van Roggel
Postbus 3702
6088 ZG ROGGEL

uw kenmerk
JH/PS

uw brief
22 mei 1990

ons kenmerk
U1247-90/Ro/bs/191-142

onderwerp
Toetsing milieueffectrapport Golfbaan
"De Witdonk" te Meijel/Roggel

Utrecht,
7 december 1990

Met bovengenoemde brief stelde het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Meijel de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid advies uit te brengen over de inhoud van het milieueffectrapport (MER) golfbaan "De Witdonk" te Meijel/Roggel. Naar aanleiding van een gedachtenwisseling tussen initiatiefnemer, bevoegd gezag en de Commissie over een concept van het toetsingsadvies van de Commissie op 12 juli 1990 werd besloten het MER op een aantal punten aan te vullen. Op 10 oktober 1990 werd het MER, te zamen met een aanvulling, bekend gemaakt. De Commissie voor de m.e.r. werd per brief van 13 juli 1990 reeds verzocht haar advisering op te schorten.

Hierbij bied ik u het advies aan van de Commissie voor de m.e.r. overeenkomstig artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Het MER is getoetst aan de door u op 13 maart 1989 vastgestelde richtlijnen voor de inhoud van het MER en aan de vereisten voor de inhoud van het MER, zoals die zijn neergelegd in artikel 41j en art. 41w van de de Wabm.

Voor de inhoud van het advies verwijs ik naar de samenvatting, waar de belangrijkste punten van het advies zijn bijeengebracht. Daarnaast vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Tijdens deze m.e.r.-procedure is duidelijk geworden, dat het gebied "De Witdonk" vooral in geologisch en hydrologisch opzicht bijzonder is en daardoor kwetsbaar voor ingrepen.

Wegens het niet beschikbaar zijn van gedetailleerde gegevens over het plangebied werd de effectvoorspelling bemoeilijkt. Niettemin is de Commissie van mening dat het MER voldoende basis biedt voor de besluitvorming. Een uitputtend overzicht van de bestaande situatie van het milieu, van belang voor een gedetailleerde effectvoorspelling, zou jarenlange studie en onderzoek vergen, hetgeen in het kader van deze m.e.r. niet van de initiatiefnemer kan worden verlangd.

kenmerk : U1247-90/Ro/bs/191-142

vervolgblad: 1

De Commissie is geïnformeerd dat tussen u en de initiatiefnemer een convenant zal worden gesloten teneinde afspraken te maken over aspecten, die in het bestemmingsplan niet kunnen worden geregeld. Naar de mening van de Commissie zou in dit convenant ook rekening kunnen worden gehouden met de nu nog bestaande onzekerheden over de hydrologische situatie en de daarmee samenhangende milieugevolgen.

Daarnaast beveelt de Commissie aan in overleg met de opstellers van het MER een monitoringprogramma op te zetten, waardoor de gevolgen voor het milieu duurzaam kunnen worden gevolgd. Dit zou kunnen gebeuren in het kader van het evaluatieprogramma, dat bij de besluitvorming over het bestemmingsplan moet worden vastgesteld. Hierbij zou dan ook aandacht kunnen worden besteed aan de fauna (in het bijzonder de das) en aan de flora en vegetatie.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de besluitvorming over het voornemen. Zij zal graag vernemen op welke wijze u van haar advies gebruik heeft gemaakt.

Ir. K.H. Veldhuis,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
golfbaan "De Witdonk" te Meijel/Roggel

TOETSINGSADVIES OVER HET
MILIEU-EFFECTRAPPORT GOLFBAAN
"DE WITDONK" MEIJEL/ROGGEL

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de inhoud van het milieu-effectrapport golfbaan "de Witdonk" te Meijel/Roggel.

Uitgebracht aan de gemeente Meijel en de gemeente Roggel door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

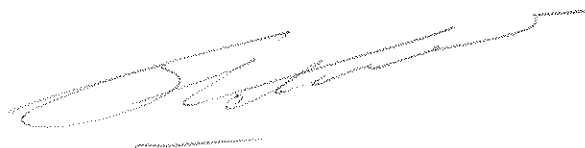
de werkgroep m.e.r. golfbaan "de Witdonk" te Meijel/Roggel

de secretaris,

mr. E. van Rosmalen

de voorzitter,

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 7 december 1990

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING	1
1. INLEIDING	3
2. ALGEMENE INDRUK, VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	4
3. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	4
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	5
4.1 De voorgenomen activiteit	5
4.2 Alternatieven	7
4.3 Het meest milieuvriendelijke alternatief	7
5. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	7
6. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN AUTONOME ONTWIKKELING	8
7. GEVOLGEN VAN HET MILIEU	8
8. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	10
9. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE, EVALUATIE ACHTERAF	10
10. SAMENVATTING VAN HET MER	11

BIJLAGEN

1. Brief van Gemeente Meijel met verzoek om advies
- 1a. Brief van Gemeente Meijel met verzoek om opschorting van de advisering
2. Tekst van de openbare bekendmaking door de Gemeente Meijel d.d. 16 mei 1990
- 2a. Tekst van de openbare bekendmaking door de Gemeente Meijel d.d. 10 oktober 1990
3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Dhr. A.I.J. Aukes, initiatiefnemer, heeft het voornemen een 18-holes golfbaan aan te leggen op het terrein "De Witdonk", gelegen in de gemeenten Meijel en Roggel. Hiertoe zullen de bestemmingsplannen van deze gemeenten moeten worden gewijzigd. Ter ondersteuning van de besluitvorming hierover door de beide gemeenteraden (bevoegd gezag in deze procedure), wordt de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd. Dit advies betreft de toetsing in hoofdlijnen van de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) zoals dat op 10 oktober ter inzage werd gelegd. Het MER is getoetst aan de door het bevoegd gezag vastgestelde richtlijnen en aan de inhoudseisen die worden genoemd in art. 41j en 41w van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

Vorm en presentatie van het MER, algemene opmerkingen (hoofdstuk 2)

De beschrijvingen in het MER zijn uitvoerig. Het MER is goed leesbaar voor een breed publiek.

Naar het oordeel van de Commissie biedt het MER voldoende basis voor de besluitvorming.

Probleemstelling en doel (hoofdstuk 3)

Probleemstelling en doel zijn duidelijk omschreven, waarbij de tweede aanvulling van het MER de betekenis van het gebruik van algemeen geldende kengetallen voldoende relativeert.

Voorgenomen activiteit en alternatieven (hoofdstuk 4)

Met betrekking tot de beschrijving van de voorgenomen activiteit noemt de Commissie aandachtspunten voor de verdere besluitvorming over onder andere de volgende aspecten:

- grootte van het gebied dat drainage behoeft;
- breedte van de fairways;
- ontwikkeling en instandhouding van flora en fauna, die is afgestemd op de reeds aanwezige of nog te creëren terreinomstandigheden.

Het MER beschrijft twee alternatieven. Alternatief II wordt tevens als meest milieuvriendelijk alternatief beschouwd.

Te nemen en eerder genomen besluiten (hoofdstuk 5)

De toetsing aan besluiten die randvoorwaarden stellen of beperkingen opleggen aan het voornemen, benadrukt vooral de positieve effecten van de aanleg van de golfbaan. Dit komt onder andere tot uitdrukking bij de beschrijving van effecten op het landschap.

Er bestaat onduidelijkheid of het plangebied is gelegen in een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur van Nederland, zoals aangegeven in het Natuurbeleidsplan. Overigens betreft het hier beleid dat nog geen ruimtelijke inpassing heeft gevonden, bijvoorbeeld door opname in streekplannen.

Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling (hoofdstuk 6)

Het geschetste beeld van de huidige toestand van het milieu biedt voldoende basis om de effecten van de golfbaan te kunnen beoordelen.

Gevolgen voor het milieu (hoofdstuk 7)

In dit hoofdstuk worden opmerkingen gemaakt over:

- het al dan niet aantasten van ondiep aanwezige moerige lagen;
- de (hydrologische) samenhang tussen het noordoostelijk en het zuidwestelijk deel van het plangebied;
- effecten van hydrobiologische veranderingen op aquatische organismen en levensgemeenschappen; compensatiemogelijkheden in dit verband;
- effecten op de nabijgelegen dassenburchten.

Vergelijking van de alternatieven (hoofdstuk 8)

De vergelijking van de alternatieven is uitgebreid en overzichtelijk.

Leemten in kennis en informatie, evaluatie achteraf (hoofdstuk 9)

De mogelijke effecten van ingrepen in de waterhuishouding in het noordoostelijk deelgebied op de hydrologie in het zuidwestelijk deelgebied zijn een leemte in kennis, die bij het evaluatieprogramma (waarvoor in het MER een aanduiding wordt gegeven) betrokken zou kunnen worden.

Samenvatting van het MER (hoofdstuk 10)

De samenvatting van het MER geeft over het algemeen een evenwichtig en goed beeld van de inhoud van het MER.

1. INLEIDING

De initiatiefnemer, dhr. A.I.J. Aukes, heeft het voornemen een volwaardige 18-holes golfbaan aan te leggen op het terrein "De Witdonk", gelegen in de gemeenten Meijel en Roggel.

Hiertoe zullen de bestemmingsplannen van beide gemeenten moeten worden gewijzigd. Ter ondersteuning van de besluitvorming over de bestemmingsplanwijzigingen wordt milieu-effectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke regels van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). In deze procedure zijn de gemeenteraden van Meijel en Roggel bevoegd gezag.

De gemeente Meijel maakte, mede namens de gemeente Roggel, het milieu-effectrapport (MER) en de "aanvullingen en nadere toelichting"¹ op 16 mei 1990 bekend (zie bijlage 1). Per brief van 22 mei 1990 (zie bijlage 2) werd de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de inhoud van het MER. Naar aanleiding van een gedachtenwisseling tussen initiatiefnemer, bevoegd gezag en de Commissie voor de m.e.r. naar aanleiding van een concept van het toetsingsadvies van de Commissie, werd besloten het MER op een aantal punten aan te vullen. Deze tweede aanvulling op het MER is, te zamen met het MER en de aanvullingen en nadere toelichting, op 15 oktober 1990 ter inzage gelegd (zie bijlage 1a). De Commissie voor de m.e.r. werd per brief van 13 juli 1990 reeds verzocht haar advisering tot dat tijdstip op te schorten.

De Commissie voor de m.e.r. dient een oordeel te geven over het MER², waarbij het toetsingskader wordt gevormd door:

- het gestelde in art. 41j van de Wabm, mede gelet op de richtlijnen voor de inhoud van het MER, die werden vastgesteld door het bevoegd gezag op 13 maart 1989;
- de eis dat het MER geen onjuistheden bevat (art. 41w, tweede lid van de Wabm).

Dit advies is opgesteld door de werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. die ook het advies voor richtlijnen heeft opgesteld. De samenstelling van de werkgroep is gegeven in bijlage 3.

De werkgroep treedt op namens de Commissie en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd.

-
- 1 De "aanvulling en nadere toelichting" is opgesteld naar aanleiding van vraagpunten over de inhoud van het MER, zoals die door het bevoegd gezag en de Commissie voor de m.e.r. naar voren waren gebracht (de Commissie heeft op verzoek van het bevoegd gezag een globaal oordeel over de inhoud van het MER gegeven bij brief van 4 januari 1990, ten behoeve van de aanvaardbaarheidsbeoordeling door het bevoegd gezag).
 - 2 In dit advies wordt onder "het MER" begrepen het oorspronkelijke MER en de verschillende aanvullingen. Sommige opmerkingen in het advies hebben slechts op een bepaald onderdeel van het MER betrekking; dit wordt dan specifiek vermeld.

Conform artikel 41z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen opmerkingen, die mondeling (op de op 14 juni 1990 en 13 november 1990 gehouden openbare hoorzittingen) en schriftelijk werden ingebracht, in beschouwing genomen. Voor een overzicht van deze reacties wordt verwezen naar bijlage 4. Voor zover deze reacties betrekking hebben op milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit, werden zij door de Commissie in het advies verwerkt.

Bij de toetsing van het MER is in hoofdlijnen de volgorde aangehouden van de onderwerpen die een MER ten minste moet behandelen volgens artikel 41j van de Wabm. Voor de duidelijkheid is bij elk hoofdstuk in dit advies aangegeven op welk hoofdstuk en/of paragraaf uit het MER een en ander betrekking heeft.

2. ALGEMENE INDRUK, VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

Naar de mening van de Commissie zijn de beschrijvingen in het MER in het algemeen uitvoerig, hetgeen heeft geleid tot een zeer omvangrijk MER. Het MER is, mede door het eenvoudig taalgebruik, niettemin goed leesbaar voor een breed publiek.

Het MER heeft aan alle richtlijnen aandacht besteed.

Hoewel het geschetste beeld van de mogelijke milieugevolgen niet steeds is gebaseerd op verifieerbare uitspraken en controleerbare methoden³, biedt het MER naar het oordeel van de Commissie voldoende basis voor de besluitvorming over de wijziging van de bestemmingsplannen. De opmerkingen die in de volgende hoofdstukken van dit advies worden gemaakt, moeten worden beschouwd als aandachtspunten bij de verdere besluitvorming over het voornemen.

3. PROBLEEMSTELLING EN DOEL (MER, hoofdstuk 2)

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "*een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd.*"

De **probleemstelling** is duidelijk omschreven en richt zich vooral op het benodigde draagvlak van de aan te leggen golfbaan en het belang van het initiatief vanuit maatschappelijk oogpunt.

3 Voorbeelden hiervan zijn de uitspraken over de mogelijke effecten van hydrologische wijzigingen op flora en vegetatie en de wijze waarop voorspellingen worden gedaan over de eventuele veranderingen die de verschillende onderdelen van de fauna (vogels, zoogdieren, aquatische macrofauna) kunnen ondergaan als gevolg van de aanleg, het gebruik en het beheer van de golfbaan.

In het MER wordt uitvoerig ingegaan op de behoefte aan golfbanen in de regio. Daarbij baseert men zich op de resultaten van het "Behoeftte-onderzoek golfsport Nederland". Dit onderzoek geeft algemene kengetallen, die niet zonder meer voor elke situatie in Nederland gelden. Benadrukt wordt in het onderzoek dat prioriteit gegeven moet worden aan initiatieven bij de grote bevolkingscentra. Het initiatief voor de onderhavige golfbaan ligt op een relatief grote afstand van de grote steden.

In de tweede aanvulling op het MER wordt echter op basis van de gebruikelijke kengetallen aangetoond dat er voor de golfbaan "de Witdonk" een voldoende groot vraagpotentieel binnen een redelijke reisafstand aanwezig is. Tevens wordt erkend dat deze kwantitatieve benadering geen absolute garanties geeft voor een succesrijke exploitatie van de golfbaan. Het publiek is bereid, om in afwijking van de gestelde normen, grotere afstanden af te leggen mits de ambiance en de kwaliteit van de golfbaan aan hoge eisen voldoen.

De vereenvoudiging van de behoefte-raming in de tweede aanvulling van het MER relativeert in voldoende mate de betekenis van deze vorm van marktonderzoek, die gebaseerd wordt op algemeen geldende kengetallen.

De initiatiefnemer beschrijft als **doel** van de voorgenomen activiteit: "Te komen tot een volwaardige 18-holes golfbaan, die inspeelt op de landschappelijke kwaliteiten van het plangebied en daardoor een gebiedsgebonden en eigen karakteristiek verkrijgt. De ligging van de baan vereist een optimale waarborg van de belangen van natuur en landschap."

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN (MER, hoofdstuk 3 en 7.5)

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

4.1 Voorgenomen activiteit

De beschrijving van de voorgenomen activiteit is onderverdeeld in aanleg, gebruik en beheer van de golfbaan en de bijbehorende voorzieningen.

De Commissie wil de volgende opmerkingen maken:

Aanleg van de golfbaan

Bij de aanleg van waterpartijen dient er rekening mee te worden gehouden, dat deze wel invloed kunnen hebben op de hydrologie van de omgeving.

De Commissie acht de hydrologische waarnemingen niet representatief voor een gemiddelde situatie, onder andere omdat incidentele waarnemingen in relatief droge jaren zijn verricht. Hierdoor kan drainage ter hoogte van baan 13 eveneens nodig blijken te zijn bij uitvoering van alternatief II⁴ (zie ook hoofdstuk 7 en 9 van dit advies).

Door drainage en de aanleg van waterpartijen zullen delen van het plangebied droger zijn dan in de huidige situatie, waardoor aan vochtige bodemtypen gebonden plantensoorten kunnen worden beïnvloed.

De voorraadbemesting zoals voorgesteld op blz. 29 van het MER, betekent een toename in het huidige voedingsstoffenniveau in de houtopstanden. Door oppervlakkige afstroming van meststoffen kunnen ook aangrenzende roughs worden beïnvloed. Bovendien zullen de genoemde hoeveelheden mest naar het oordeel van de Commissie wellicht niet geheel door de ingezaaide grassoorten worden opgenomen en zal periodieke uitspoeling naar het ondiepe grondwater kunnen plaatsvinden. Deze beïnvloeding kan een vanuit een oogpunt van natuurbehoud ongewenste verandering van flora en vegetatie in de aangrenzende bosgedeelten tot gevolg hebben.

In het algemeen wordt voor een 18-holes golfbaan uitgegaan van een gemiddeld grotere baanbreedte van fairways (inclusief semi-rough) dan bij dit initiatief wordt voorgesteld; volgens het MER wordt namelijk voor die baangedeelten, die liggen in de bestaande houtopstanden een gemiddelde baanbreedte van 26,25 meter gehanteerd om deze houtopstanden zoveel mogelijk te ontzien.

De maat van 26,25 meter dient ook als uitgangspunt voor de berekening van de oppervlakte te kappen bos. Hierbij kan tevens worden opgemerkt, dat de resterende bosranden door de smalle baanopzet relatief sterker door het golfspel en het beheer zullen worden beïnvloed.

Beheer van de golfbaan

De in het MER (blz. 34) genoemde kenmerken/doelstellingen van een beheer, gericht op de natuurlijke ontwikkeling van het gehele plangebied bieden goede uitgangspunten voor de ontwikkeling en instandhouding van een waardevolle flora en fauna, afgestemd op de plaatselijk reeds aanwezige of nog te creëren terreinomstandigheden. Bij de uitwerking hiervan moet worden nagegaan hoe deze doelstellingen kunnen worden gerealiseerd in relatie tot de golftechnische eisen en doelstellingen. Het handhaven van een ongestoorde aquatische gemeenschap en het ontwikkelen van gevarieerde bosranden zal moeilijk zijn op plaatsen die veelvuldig door het golfspel worden beïnvloed.

4 Zie ook de inspraakreacties van de Werkgroep Stichting Behoud de Peel.

4.2 Alternatieven

Het **nulalternatief** (de situatie waarin de voorgenomen activiteit niet zal worden ondernomen en de huidige bestemming van het gebied niet verandert), wordt niet als alternatief in beschouwing genomen, omdat het geen middel is om het gestelde doel te bereiken. Het dient als referentiekader voor de alternatieven die wel aan het gestelde doel beantwoorden.

Het MER beschrijft twee **alternatieven**, waarbij alternatief I het voorgenomen plan betreft. Alternatief II wijkt af van alternatief I op de volgende onderdelen: waterpartijen, drainage en hoeveelheid te kappen houtopstand.

4.3 Meest milieuvriendelijke alternatief

Artikel 41j, lid 3 van de Wabm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

Na vergelijking van de alternatieven (hoofdstuk 7 MER) stelt het MER dat het meest milieuvriendelijke alternatief overeenkomt met alternatief II. De Commissie is van mening dat deze stelling onvoldoende is onderbouwd met betrekking tot aanleg en beheer. Voor wat betreft de inrichting van de baan is de Commissie van mening dat, gegeven de vastliggende begrenzingen van het plangebied, een andere, milieuvriendelijkere situering van de holes (bijvoorbeeld minder holes in het bosgedeelte) niet kan leiden tot het realiseren van het doel, dat de initiatiefnemer voor ogen heeft (het realiseren van een volwaardige 18-holes golfbaan).

5. **TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN (MER, hoofdstuk 4)**

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."

In het voorontwerp-bestemmingsplan wordt door het College van Burgemeester en Wethouders gekozen voor inrichtingsalternatief II.

Het MER behandelt een aantal besluiten die randvoorwaarden stellen of beperkingen opleggen aan de voorgenomen activiteit.

De toetsing aan deze besluiten benadrukt vooral de positieve effecten van de aanleg van de golfbaan. Dit komt onder andere tot uitdrukking bij de beschrijving van de effecten van veranderingen in het land-

schap (schaal en structuur). Toetsing van het voornemen aan het Toeristisch-Recreatief Ontwikkelingsplan Maasvallei-Noord Limburg leidt in het MER tot de conclusie dat de golfbaan door de geplande afwisseling tussen open en besloten gedeelten uitstekend past in het karakteristieke kleinschalige landschap van het gebied. De Commissie is van mening dat volstaan had kunnen worden met de objectieve constatering dat de schaal en het karakter van het landschap zullen veranderen.

Het is niet geheel duidelijk of het plangebied is gelegen in een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur van Nederland, zoals aangegeven in het Natuurbeleidsplan⁵. Overigens betreft het hier beleid dat nog geen ruimtelijke inpassing heeft gevonden, bijvoorbeeld door opname in streekplannen.

6. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN AUTONOME ONTWIKKELING (MER, hoofdstuk 5)

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

Het geschetste beeld van de huidige toestand van het milieu biedt voldoende basis om de effecten van de golfbaan te kunnen beoordelen. De Commissie acht in dit verband nog van belang het feit dat de beschrijving van de huidige toestand van het milieu wijst op een voor Nederland bijzondere geologisch/bodemkundige situatie met de daarbij behorende waterhuishouding. Dit betekent dat het gebied kwetsbaar kan zijn voor ingrepen als bijvoorbeeld drainage, ontgronden e.d.

7. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU (MER, hoofdstuk 6)

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

Bij de beschrijvingen van de gevolgen voor het milieu wordt per milieu-aspect onderscheiden naar aanleg, gebruik en beheer.

5 In een brief van 21 mei 1990 van Haegens en Hoebens, Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Vormgeving aan de gemeente Meijel wordt gesteld dat "in alle redelijkheid niet beweerd kan worden dat het plangebied in een kerngebied valt of deel uitmaakt van een ecologische verbindingzone." De Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in Limburg stelt in zijn brief van 10 mei 1990 aan de gemeente Roggel "dat het gehele plangebied gelegen is binnen de gebiedscategorie "Kerngebied" en tevens deel uitmaakt van de verbindingzone gelegen tussen het Maasdal en Deurnese Peel."

Er is onvoldoende duidelijk gemaakt in hoeverre bij het graven van waterpartijen de ondiep aanwezige moerige (tussen-)laag of de daaronder gelegen lemige laag wordt aangetast⁶. Aantasting van deze lagen kan gevolgen hebben voor flora en vegetatie ter plaatse en de verdere omgeving.

Uit het bodemkundig en hydrologisch onderzoek kan naar de mening van de Commissie worden afgeleid dat bij alternatief II mogelijk in een groter gebied dan aangegeven op fig. 5B (tweede aanvulling op het MER) een uitstralings-effect van drainage kan optreden ten zuiden van de te draineren banen (17 en eventueel 13. Zie ook hoofdstuk 4.1 van dit advies). Volgens de Commissie moet er rekening mee worden gehouden dat dit uitstralings-effect een grotere omvang heeft, vergelijkbaar met die zoals geschetst voor alternatief I (figuur 5A van de tweede aanvulling).

Op grond van isohypsenpatronen kan worden geconcludeerd dat sprake is van een duidelijke samenhang tussen het noordoostelijk en het zuidwestelijk deel van het gebied via grondwaterstroming. Drainage van het noordoostelijk gedeelte en de aanleg van waterpartijen, zoals voorgesteld, kunnen gevolgen hebben in het zuidwestelijk gedeelte (gevolgen voor waterhuishouding, kwel en wijst, flora en vegetatie) (zie ook hoofdstuk 9 van dit advies).

De door ingrepen in het plangebied optredende hydrobiologische veranderingen kunnen belangrijke gevolgen hebben voor aquatische organismen en levensgemeenschappen (blz. 121 en 122). De nieuw te graven waterpartijen kunnen mogelijkheden bieden voor de ontwikkeling van nieuwe levensgemeenschappen (compensatie), mits daarbij voldoende rekening wordt gehouden met de situering en vormgeving.

Uit het beschikbare kaartmateriaal blijkt dat de holes 13, 17 en 18 voor een belangrijk deel zijn gesitueerd in gradiëntmilieus, op de overgang van het vochtige Elzen-Berkenbroekbos in het zuidwestelijk deel van het plangebied naar het wat hoger gelegen, drogere Eiken-Berkenbos. De aanleg van deze holes en de daarmee gepaard gaande veranderingen in het abiotisch milieu (o.a. bodem, waterhuishouding, reliëf en voedselrijkdom) betekenen een aantasting van deze gradiënt-situaties en kunnen leiden tot veranderingen van flora en vegetatie in de nabije en verdere omgeving.

Relatief dicht bij de geplande golfbaan ligt een dassenburcht. Volgens recente inspraakreacties is sprake van een tweede, noordelijker gelegen burcht nabij de green van hole 12, die het afgelopen voorjaar als kraamburcht heeft gediend. Tijdens de aanlegfase zal rustverstoring optreden door de aanwezigheid van mensen en materieel (geluid, trilling, beweging en combinaties daarvan). Door uitvoering van de

6 Zie bijlagerapport 1, bijlage 2, boorpunten 17 en 19.

aanlegwerkzaamheden in de maanden augustus tot januari zullen de effecten van deze rustverstoring voor de dassen relatief gering zijn, omdat in die periode geen verstoring van de kraamburcht zal plaats vinden. Door inperking van de fourageermogelijkheden blijft de kans op nadelige effecten vooral in het voorjaar aanwezig. Het zogende vrouwtje heeft dan grote hoeveelheden regenwormen nodig voor de melkproduktie, in een later stadium gaat het ook om andere voedselbronnen die op bereikbare afstand beschikbaar moeten zijn. Het voedselaanbod kan weer toenemen zodra zich in de nieuw aangelegde terreingedeelten een soortenrijke levensgemeenschap heeft kunnen ontwikkelen. Hiervoor is geen exacte termijn aan te geven; een en ander is afhankelijk van onder andere de thans reeds aanwezige soorten, terreinoppervlakten, de migratiesnelheid, het beheer en dergelijke.

8. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN (MER, hoofdstuk 7)

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De vergelijking van de alternatieven is uitgebreid en overzichtelijk.

9. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE, EVALUATIE ACHTERAF (MER, hoofdstuk 8 en 9)

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het MER noemt met betrekking tot de verschillende milieu-aspecten een aantal leemten in kennis.

De Commissie acht de effecten van ingrepen in de waterhuishouding in het noordoostelijk deelgebied op de waterstanden/hydrologie in het zuidwestelijk deelgebied, een leemte in kennis die de aandacht van het bevoegd gezag verdient.

De Commissie beveelt aan een monitoringprogramma op te stellen waardoor de optredende effecten over langere termijn kunnen worden gevolgd. Onderdelen hiervan kunnen zijn:

- de fauna in het algemeen, en de das in het bijzonder;
- flora en vegetatie;
- waterkwaliteit en -kwantiteit.

Het MER bevat een concept-evaluatieprogramma dat voor het bevoegd gezag als basis kan dienen bij de in het kader van m.e.r. verplichte evaluatie achteraf. Daarin zou dan ook de hiervoor gesignaleerde leemte in kennis betrokken kunnen worden.

10. SAMENVATTING VAN HET MER (MER, hoofdstuk 0)

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting van het MER geeft over het algemeen een evenwichtig en goed beeld van de inhoud van het MER.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over de
inhoud van het milieu-effectrap-
port golfbaan "de Witdonk" te
Meijel/Roggel

BIJLAGE 1

Brief van Gemeente Meijel met verzoek om advies

**GEMEENTE
MEIJEL**

Gemeente Meijel
Postbus 4 5768 ZG
Raadhuisplein 1 5768 AR

Telefoon 04766-3333
Telefax 04766-3444

Rabobank 13.34.03.939
Postrek. 1031331

Uw kenmerk:
Uw brief van:
Ons kenmerk JH/PS

Onderwerp:

28 MEI 1990

1425-90 kl/Pres/

Aan Commissie voor de Milieu- 191-97
Effect-Rapportage Golfbaan
"De Witdonk"
Postbus 2345
3500 CH Utrecht

Meijel, 22 mei 1990

VERZONDEN 23 MEI 1990

In vervolg op onze brief van 10 mei j.l. verzoeken wij u ons overeenkomstig het bepaalde in artikel 41z van de Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne advies uit te brengen vóór 21 juli 1990.

Van de te ontvangen opmerkingen, alsmede het verslag van de op 14 juni a.s. geplande hoorzitting zal u zo spoedig mogelijk een exemplaar worden toegezonden.

Burgemeester en Wethouders van Meijel,
De Secretaris, De Burgemeester,

BIJLAGE IA

Brief van Gemeente Meijel met verzoek om opschorting van de advisering

GEMEENTE
MEIJEL

Gemeente Meijel
Postbus 4 5768 ZG
Raadhuisplein 1 5768 AR

Telefoon 04766-3333
Telefax 04766-3444

Rabobank 13.34.03.939
Postrek. 1031331

Uw kenmerk:
Uw brief van:
Ons kenmerk: JH/PS

Aan De Commissie voor de Milieu-
effectrapportage
t.a.v. Ester van Rosmalen
Mariaplaats 3
3511 LH Utrecht

Onderwerp: MER golfbaan
de Witdonk

Meijel, 13 juli 1990

VERZONDEN 16 JULI 1990

Ter bevestiging van onze telefonische mededeling van heden
verzoeken wij u om opschorting van het uitbrengen van uw
definitief toetsingsadvies MER golfbaan de Witdonk.

Zoals besproken tijdens de bijeenkomst van 12 juli j.l. op
uw secretariaat heeft de initiatiefnemer besloten tot nader
onderzoek.

Na bericht van de initiatiefnemer zullen wij u informeren
over de verwachte tijdsduur van dit nader onderzoek.

Burgemeester en Wethouders van Meijel,
De Secretaris, De Burgemeester,

Verzonden

19.18-90

Ra/pres.

191-~~114~~115

BIJLAGE 2

Tekst van de openbare bekendmaking door de Gemeente Meijel d.d. 16 mei 1990

GEMEENTE MEIJEL

Tel. 04766-3333

- De Burgemeester van de gemeente Meijel brengt namens de gemeentebesturen van Roggel en Meijel ter openbare kennis dat met ingang van 21 mei 1990 op beide gemeentehuizen, op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur ter inzage ligt gedurende een maand:
- a. het milieu-effect-rapport golfbaan "De Witdonk", zoals dit is ingediend op 27 oktober 1989 en aangevuld ingediend op 31 januari 1990 door de heer A.I.J. Aukes te Eindhoven.
Het milieu-effect-rapport heeft betrekking op het voornemen tot het wijzigen van de geldende bestemmingsplannen t.b.v. de aanleg van een 18-holes golfbaan en bijbehorende voorzieningen in het gebied "De Witdonk" gelegen in de gemeenten Meijel en Roggel.
 - b. het voorontwerp bestemmingsplan golfbaan "De Witdonk" van maart 1990.

Gedurende genoemde termijn van een maand kan een ieder opmerkingen over de hiervoor vermelde stukken schriftelijk indienen bij burgemeester en wethouders van Meijel, Postbus 4, 5768 ZC Meijel. De opmerkingen over het milieu-effect-rapport kunnen slechts betrekking hebben op de inhoud daarvan en het niet voldoen van het rapport aan de bij of krachtens de artikelen 41j en 41k van de Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne (WABM) gestelde regels dan wel op onjuistheden die het rapport bevat (artikel 41w lid 2 WABM). Degene die opmerkingen indient, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Verder kan een ieder opmerkingen mondeling inbrengen tijdens een openbare zitting die zal worden gehouden op donderdag 14 juni 1990, aanvang 20.00 uur in het gemeenschapshuis "t Klooster", Alexanderplein 2, te Meijel. Genoemd artikel 41w lid 2 WABM is hierop van toepassing.

Meijel,, 16 mei 1990

De Burgemeester van Meijel,

w.g. G.M.H.J. Kirkels

BIJLAGE 2A

Tekst van de openbare bekendmaking door de Gemeente Meijel d.d. 10 oktober 1990

Tel. 04766-3333

GEMEENTE MEIJEL

De Burgemeester van de gemeente Meijel brengt namens de gemeentebesturen van Roggel en Meijel ter openbare kennis dat met ingang van 15 oktober 1990 in beide gemeentehuizen op werkdagen van 09.00 uur tot 12.00 uur gedurende een maand de tweede aanvulling op het milieu-effect-rapport golfbaan "De Witdonk" ter inzage ligt. Het heeft betrekking op het voornemen tot het wijzigen van de geldende bestemmingsplannen t.b.v. de aanleg van een 18-holes golfbaan en bijbehorende voorzieningen in het gebied "De Witdonk", gelegen in de gemeenten Meijel en Roggel.

Gedurende genoemde termijn van een maand kan eenieder opmerkingen over de tweede aanvulling schriftelijk indienen bij Burgemeester en Wethouders van Meijel, Postbus 4, 5768 ZG Meijel.

De opmerkingen kunnen slechts betrekking hebben op de inhoud van de tweede aanvulling en op het niet voldoen van die aanvulling aan de bij of krachtens de artikelen 41j en 41k van de Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne (WABM) gestelde regels danwel op onjuistheden die het bevat (artikel 41w, lid 2, WABM). Degene, die opmerkingen indient, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Verder kan eenieder mondeling opmerkingen inbrengen tijdens een openbare zitting, welke zal worden gehouden op dinsdag 13 november 1990 om 20.00 uur in Hotel Ketels, Raadhuisplein 4 te Meijel. Genoemd artikel 41w, lid 2, WABM is hierop van toepassing.

Meijel, 10 oktober 1990

De Burgemeester van Meijel,
w.g. G.M.H.J. Kirkels.

BIJLAGE 3

Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage die het onderhavige toetsingsadvies inzake golfbaan "de Witdonk" Meijel/Roggel heeft opgesteld, staat onder voorzitterschap van ir. K.H. Veldhuis.

In de werkgroep hebben voorts zitting:

- drs. R.H. Kemmers, wonende te Rhenen;
- ing. A.J. Loo, wonende te Gulpen;
- ir. A.L.J. Wijnhoven, wonende te Arnhem;
- ir. K.A. van der Spek, wonende te Amersfoort.

mr. E. van Rosmalen treedt op als secretaris van de werkgroep.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	19-06-90	Vogelwacht Limburg	Maastricht	02-07-90
2.	18-06-90	I.V.N. Helden e.o.	Blerick	02-07-90
3.	19-06-90	Ing. L. Creusen	Roermond	02-07-90
4.	19-06-90	Natuurhistorisch Genootschap in Limburg	?	02-07-90
5.	11-06-90	Instituut voor natuur- beschermingseducatie (met verwijzing naar brief d.d. 12 januari 1990)	Roermond	02-07-90
6.	16-06-90	L.A. Verheijen	Roermond	02-07-90
7.	16-06-90	M.G.E. Verheijen-Van Rensch	Roermond	02-07-90
8.	06-06-90	P. Wiegersma		02-07-90
9.	18-06-90	Limburgse land- en tuinbouwbond	Meijel	02-07-90
10.	19-06-90	Stichting Werkgroep behoud de Peel, mede namens de Milieufederatie Limburg (met verwijzing naar brief d.d. 19 maart 1990)	Liessel	02-07-90
11.	16-06-90	J. Wolters (met verwijzing naar brief d.d. 26 november 1989)	Roggel	02-07-90
12.	14-06-90	namens eenenveertig ondergetekenden (met verwijzing naar brief d.d. 23 november 1989)	Meijel	02-07-90

